

**Національний університет «Одеська юридична академія»
Факультет прокуратури та слідства (кримінальної юстиції)
Кафедра криміналістики, судових експертиз та поліграфології**

**Національний центр судових експертиз при
Міністерстві юстиції Республіки Молдова
Одеський науково-дослідний інститут судових
експертиз Міністерства юстиції України**

МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

«ЕКСПЕРТНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗСЛІДУВАННЯ ОРГАНІЗОВАНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ТА НАЦІОНАЛЬНА ПРАКТИКА»

27 листопада 2025 року, місто Одеса

**EXPERT SUPPORT IN THE INVESTIGATION OF
ORGANIZED CRIME:
INTERNATIONAL EXPERIENCE AND NATIONAL
PRACTICE**

**Proceedings of the International Scientific and Practical
Conference**

27 November 2025

*Odesa
2025*

*Рекомендовано до друку рішенням кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології НУ«ОЮА» (протокол № 9 від 24 листопада 2025 року)
Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради ОНДІСЕ (протокол №9 від 1 грудня 2025 року)*

Експертне забезпечення розслідування організованої злочинності: міжнародний досвід та національна практика: збірник матеріалів міжнар. наук.-практ. конф. м. Одеса, 27 листоп. 2025 р. / [орг. комітет: С. Ківалов, М. Аракелян, О. Катаррага, Д. Кішко, Д. Колодін, А. Колодіна, Л. Аркуша та ін.]; Нац. ун-т Одеськ. юрид. акад. кафедра криміналістики, суд. експертиз та поліграф.; Нац. центр суд. експерт. при Міністер. юстиц. Респуб. Молдова; Одеськ. Наук.-дослідн. ін-т суд. експер. Міністер. юстиції України. Одеса: НУ «ОЮА», 2025. 450 с.

У збірнику викладено матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Експертне забезпечення розслідування організованої злочинності: міжнародний досвід та національна практика», в якій взяло участь понад 100 науковців і практиків з України та інших держав Європи. Представлено актуальні дослідження обговорень таких наукових і практичних проблем, як: експертне забезпечення протидії окремим видам організованої злочинності; використання спеціальних знань та експертне забезпечення розслідування організованої злочинності в умовах збройного конфлікту; міжнародна співпраця у сфері експертного забезпечення протидії організований злочинності: досвід та практика; інформаційне забезпечення правоохоронних органів у боротьбі з організованою злочинною діяльністю; інноваційні технології та сучасні методи розслідування у протидії організованій злочинності; кримінально-правові, кримінально-процесуальні та кримінологічні проблеми забезпечення протидії організованій злочинності.

Висловлюємо вдячність усім авторам за активну участь, якісний науковий матеріал та високий рівень академічної доброчесності.

Матеріали викладені в авторській редакції.

Відповідальність за зміст, наукову новизну, коректність цитування та достовірність фактичного матеріалу несуть автори.

© НУ «Одеська юридична академія», 2025
© Автори статей, 2025

*Recommended for publication by the decision of the Department of Criminalistics, Forensic Examinations and Polygraphology NU «OLA» (Pr. 9, November 24, 2025)
Recommended for publication by the decision of the Academic Council of ONDISE (Pr. 9, December 1, 2025)*

Expert Support in the Investigation of Organized Crime: International Experience and National Practice: Proceedings of the International Scientific and Practical Conference (Odesa, 27 November 2025) / [Organizing Committee: S. Kivalov, M. Arakelyan, O. Cataraga, D. Kishko, D. Kolodin, A. Kolodina, L. Arkusha et al.]; National University «Odesa Law Academy», Department of Criminalistics, Forensic Examinations and Polygraphology; National Centre of Judicial Expertise of the Ministry of Justice of the Republic of Moldova; Odesa Scientific Research Institute of Forensic Examinations of the Ministry of Justice of Ukraine. Odesa:NU«OLA», 2025. 450 p.

The Proceedings contain papers presented at the International Scientific and Practical Conference «Expert Support in the Investigation of Organized Crime: International Experience and National Practice», which brought together over 100 scholars and practitioners from Ukraine and other European countries. The materials address urgent scientific and practical issues, such as expert support for combating specific types of organized crime; the use of specialized knowledge and expert support for investigating organized crime during armed conflict; international cooperation in forensic support for combating organized crime; information support for law enforcement in countering organized criminal activity; innovative technologies and modern investigative methods; and criminal law, criminal procedure, and criminological issues in ensuring effective counteraction to organized crime.

We express our sincere gratitude to all authors for their active participation, high-quality academic contributions, and strong adherence to academic integrity.

The materials are published in the authors' original versions.

Authors bear responsibility for the content, scientific novelty, accuracy of citations, and reliability of factual information.

© National University «Odesa Law Academy», 2025
© Authors of articles, 2025

Секція 6. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВІ, КРИМІНАЛЬНО-ПРОЦЕСУАЛЬНІ ТА КРИМІНОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОТИДІЇ ПРОЯВАМ ОРГАНІЗОВАНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ.....355

Каріна БУБЕН

КРИМІНАЛЬНО-ПРОВОА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА УЧАСТЬ У ПСЕВДОРЕЛІГІЙНИХ ОРГАНІЗАЦІЯХ ЯК ФОРМАХ ОРГАНІЗОВАНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ: НОВІ ВИКЛИКИ ДОКТРИНИ І ПРАКТИЦІ.....355

Владлена ВОЛОШИНА

МЕДІАЦІЯ ЯК ІННОВАЦІЙНА ПРОВОА ТЕХНОЛОГІЯ В СИСТЕМІ ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИННОСТІ.....358

Ірина ГОРБАЧОВА

ПЕРЕВИЩЕННЯ ВЛАДНИХ ПОВНОВАЖЕНЬ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....362

Сергій КОНОВАЛЬЧУК

НОТАРІУСИ ЯК ОСОБИ, ЩО НАДАЮТЬ ПУБЛІЧНІ ПОСЛУГИ, ТА СУБ'ЄКТИ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ.....366

Valeriu LUNGU

COMPETENȚA POLIȚIEI DE FRONTIERĂ A REPUBLICII MOLDOVA ÎN PREVENIREA ȘI CONTROLUL DEZORDINILOR ÎN MASĂ.....370

Boșcaneanu MARCEL

PERSPECTIVE ȘI PROVOCĂRI DE DREPT PENAL ÎN COMBATAREA CRIMINALITĂȚII DE MEDIU ÎN CONTEXT TRANSFRONTALIER.....382

Олексій ПАЛАМАРЧУК

ХАРАКТЕРИСТИКА ОРГАНІЗОВАНИХ ЗЛОЧИННИХ УГРУПОВАНЬ, ДІЯЛЬНІСТЬ ЯКИХ СПРЯМОВАНА НА ВЧИНЕННЯ КВАРТИРНИХ КРАДІЖОК.....392

Дмитро ПЕРСТИНЧИК

ОБ'ЄКТ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ, ЩО ПОЛЯГАЮТЬ У НЕЗАКОННИХ ДІЯХ ЩОДО ПІДАКЦИЗНИХ ТОВАРІВ.....396

Тарас ПОНУРКО

ОСОБЛИВОСТІ РАТИФІКАЦІЇ РИМСЬКОГО СТАТУТУ УКРАЇНОЮ.....401

Вадим ПОЖАР

ПРОБЛЕМАТИКА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ПОТЕРПІЛОГО ПРИ ПРОВЕДЕННІ ЕКСПЕРТИЗИ У ДОСУДОВОМУ РОЗСЛІДУВАННІ.....405

Сергій РАДЕЦЬКИЙ

ОСОБЛИВОСТІ ВСТАНОВЛЕННЯ ОСОБИ ЗЛОЧИНЦЯ У ПРОВАДЖЕННІ ПРО ВЧИНЕННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ ПРОТИ ЖУРНАЛІСТІВ.....409

Паламарчук Олексій

аспірант кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології

Національного університету «Одеська юридична академія»,

м. Одеса, Україна

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3354-3215>

електронна адреса: palclifclaiamer@gmail.com

**ХАРАКТЕРИСТИКА ОРГАНІЗОВАНИХ ЗЛОЧИННИХ УГРУПОВАНЬ,
ДІЯЛЬНІСТЬ ЯКИХ СПРЯМОВАНА НА ВЧИНЕННЯ КВАРТИРНИХ
КРАДІЖОК**

Тези присвячено дослідженню організованих злочинних угруповань, що вчиняють крадіжки, мають стійку ієрархію та функціональний розподіл: лідер, розвідник, виконавець, збувач; визначенню особливостей механізмів контролю та взаємовідносин, які забезпечують серійність, професіоналізм та конспірацію. Також наголошено на важливості документування структури ОЗУ для руйнування злочинної системи.

Ключові слова: організовані злочинні угруповання, характеристика, квартирні крадіжки, злочинна діяльність, структура, організатор, виконавець.

Palamarchuk Oleksii

postgraduate student of the Department of Criminalistics, Forensic Examinations and Polygraphology,

National University «Odesa Law Academy», Odesa, Ukraine

**CHARACTERISTICS OF ORGANIZED CRIMINAL GROUPS AIMED AT
COMMITTING RESIDENTIAL THEFTS**

The theses are dedicated to the study of Organized Criminal Groups that commit burglaries, characterized by a stable hierarchy and functional division of roles: leader, scout (reconnaissance), perpetrator, distributor. The research focuses on identifying the specific features of control mechanisms and internal relationships that ensure seriality, professionalism, and conspiracy within the group. The critical importance of documenting the Organized Criminal Groups structure for dismantling the criminal system is also emphasized.

Keywords: organized criminal groups, characteristic, residential thefts, criminal activity, structure, organizer, perpetrator.

Квартирні крадіжки, вчинені організованими злочинними угрупованнями (ОЗУ), становлять підвищену суспільну небезпеку.

На відміну від ситуативних злочинів, діяльність ОЗУ характеризується серійністю, стійкістю та системним підходом. Така діяльність перетворює окремі акти викрадення майна на стійке злочинне підприємство.

Криміналістична характеристика ОЗУ повинна відображати внутрішню будову та функціональність, які забезпечують цю стійкість.

Як головна відмінна ознака ОЗУ стійкість у контексті крадіжок проявляється у здатності групи до тривалого та послідовного функціонування, незважаючи на зовнішні чинники; фінансування операцій, включаючи придбання спеціалізованих засобів; забезпечення виконавців засобами конспірації та надійним «алібі»; повторюваності злочинних дій (серійність).

Встановлення цих ознак є своєрідним діагностичним завданням вже на початковому етапі розслідування і прямо впливає на визначення суспільної небезпеки групи.

Квартирні крадіжки, вчинені ОЗУ, завжди базуються на попередній змові та чіткому розподілі ролей, що є ознакою їхньої професійної організації. Результати аналізу матеріалів слідчої практики, а також наукових точок зору [див., наприклад, 1, 19 с.], дозволяють, на наш погляд, виділити у структуру таких угруповань кілька функціональних блоків, які демонструють високу ступінь спеціалізації, а саме:

- керівництво (організатор/лідер), яке підтримує ієрархію через авторитет, фінансовий контроль та загрозу покарання за порушення дисципліни; відповідає за стратегічне планування, загальне фінансування та технічне забезпечення ОЗУ, контролює підготовку (розвідку) та постзлочинну діяльність. Керівництво налагоджує стійкі канали збуту викраденого майна, що є найскладнішою частиною злочинної діяльності, а також координує дії щодо забезпечення конспірації та надійного «алібі» для виконавців, мінімізуючи власний ризик;

- розвідка та наведення (навідник/спеціаліст), що полягає у здійсненні вибору об'єкта крадіжки (квартири, будинку) після проведення ретельних розвідувальних дій та включає збір інформації про ймовірний предмет злочинного посягання, графік роботи (інших умов відсутності) потерпілих та оцінку «надійності» системи охорони. При цьому ефективність діяльності ОЗУ безпосередньо залежить від якості та своєчасності отриманої розвідувальної інформації;

- виконавці вчинення злочинів («зломщики»), які є безпосередніми учасниками вчинення злочинів та є висококваліфікованими фахівцями, які використовують спеціалізовані технічні засоби, що є необхідною умовою для забезпечення серійного характеру злочинів. Виконавці безпосередньо несуть ризик затримання. Їхня залежність від лідера ґрунтується на отриманні високоспеціалізованих завдань та доступі до каналів збуту, які контролює організатор;

- матеріальне забезпечення та легалізація доходів, одержаних від вчинення квартирних крадіжок («збувачі»), що відображає фінальний етап злочинної діяльності – приховування слідів та збут викраденого, та вимагає наявності

стійких кримінальних зв'язків для швидкої конвертації майна та мінімізації ризику виявлення.

Документування наявності чіткого розподілу ролей/функцій є головним криміналістичним завданням, що підтверджує стійкість та ієрархічність ОЗУ.

Взаємовідносини всередині ОЗУ є строго ієрархічними і підпорядковуються цілям злочинної діяльності, демонструючи чіткий розподіл ризиків і контролю.

Взаємодія між учасниками ОЗУ, як правило, мінімізована та відбувається через канали зв'язку, що забезпечують конспірацію. Обмін інформацією відбувається переважно на етапі планування та після вчинення злочину.

Криміналістичне значення взаємовідносин полягає у необхідності доведення координованого характеру діяльності, навіть якщо прямий контакт між окремими членами був обмежений.

На відміну від неорганізованих злочинів, ОЗУ здійснюють систематичне планування. Це забезпечує серійність і високий відсоток успіху, а також ускладнює роботу слідства, зменшуючи кількість випадкових слідів.

Професійний рівень організованих угруповань проявляється у використанні спеціалізованих засобів, які свідчать про системне фінансування та високу кваліфікацію виконавців. Це може бути використання складних інструментів для висвердлювання механізму замків або застосування агресивних хімічних реагентів (як-от концентровані суміші кислот, тощо) для швидкого та безшумного виведення замикаючих пристроїв з ладу. Наявність таких специфічних слідів прямо вказує на організований характер групи.

Квартирні крадіжки, які системно вчиняються одними й тими самими особами протягом тривалого періоду, набувають серійного характеру і відрізняються від одиничних злочинних вчинків вищим ступенем суспільної небезпеки. Серійність є прямим індикатором стійкості.

У сучасних умовах криміналістична характеристика ОЗУ має враховувати адаптацію угруповання до цифрового середовища. Діяльність угруповань, що займаються квартирними крадіжками, часто включає цифрову спеціалізацію, що є елементом їхньої гібридної злочинної моделі.

Це проявляється у використанні кібер-компетенції у складі групи, зокрема, для використання OSINT-засобів або цифрових каналів для виявлення потенційних жертв, які володіють значними активами, а також зашифрованих месенджерів та анонімних мереж для координації дій та забезпечення конспірації.

ОЗУ, що адаптувалися до цифрової економіки, включають до своєї структури фахівців, які забезпечують «швидку» легалізацію доходів, одержаних від злочинної діяльності через віртуальні активи, такі як криптовалюти [2, С. 168-175].

Таким чином, можливо дійти висновку, що організовані злочинні угруповання, які вчиняють квартирні крадіжки, є високоструктурованими, стійкими та функціонально спеціалізованими суб'єктами злочинної діяльності.

Їхня криміналістична характеристика визначається: стійкою ієрархією та розподілом ролей: наявністю чітко відокремлених функцій; ретельним плануванням та професіоналізмом; гібридизацією діяльності.

Ефективне розслідування квартирних крадіжок, вчинених ОЗУ, має бути спрямоване на документування саме цих характеристик, що є необхідним для руйнування злочинної системи.

Перелік використаних джерел:

1. Аркуша Л. І. Основи методики виявлення і розслідування організованої злочинної діяльності при наявності корумпованих зв'язків: автореф. дис.... канд. юрид. наук: 12.00.09. Харків, 2002. 19 с.

2. Кришевич О.В., Рощина І.О. Криптовалюта, як предмет кримінального правопорушення проти власності: національне та міжнародне законодавство. *Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Право.* 2022. Вип. 23-24. С. 168-175. URL: <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/183625>